

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

СТАНДАРТ
ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ БАНКНОТИ
(Утвърден със Заповед № БНБ-06806/18.01.2023 г.
на подуправителя, ръководещ управление „Емисионно“,
в сила от 1 февруари 2023 г.)

София, февруари 2023 г.

1. Общи положения

1.1. Предназначение

- а) Стандартът за разпознаване на българските банкноти съдържа информация за техническите характеристики и защитните елементи на българските банкноти.
- б) Този стандарт осигурява информация за характеристиките и защитните елементи на истинските български банкноти.
- в) Този стандарт целъ да създаде условия за приемане за плащания на истински български банкноти.

1.2. Задължително приложение

- а) Този стандарт е задължителен за прилагане от банките, финансовите институции, обменните бюра и доставчиците на услуги.
- б) Този стандарт се прилага към всички постъпващи в банките, финансовите институции, обменните бюра и доставчиците на услуги български банкноти.

1.3. Адрес за връзка по този стандарт

Българска народна банка
Управление „Емисионно“
пл. „Княз Александър I“ № 1
1000 София

1.4. Предмет

- а) Този стандарт определя характеристиките и защитните елементи на истинските български банкноти във връзка с преценката за истинност.
- б) Когато преценката за истинност се извършва от служител, установяването на характеристиките и защитните елементи на българска банкнота се осъществява чрез сетивните органи за зрение и допир (докосване), както и с помощни средства (лупа, лампа с ултравиолетова и бяла светлина, линия и други).
- в) Когато преценката за истинност се извършва от машина за сортиране или машина за самообслужване, установяването на характеристиките на българските банкноти се извършва от съответната машина, преминала успешен тест на Българската народна банка за категоризиране съгласно този стандарт.
- г) Машинно четимите характеристики и защитни елементи се предоставят от Българската народна банка на банките, финансовите институции, обменните бюра и доставчиците на услуги при поискване.
- д) При установяване на поне едно несъответствие или възникване на поне едно съмнение за несъответствие между изображенията, цветовете, хартията, размерите и/или защитните елементи на банкнота и посочените в този стандарт критерии, банкнотата поражда съмнения, че е неистинска или преправена.

1.5. Основание

Този стандарт за разпознаване на български банкноти се определя на основание на чл. 50, ал. 1, т. 1 от Наредба № 18 на Българската народна банка за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в наличнопаричното обращение.

1.6. Утвърждаване и изменения

- а) Утвърждаването на този стандарт, както и измененията в него, се извършват от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“.
- б) Българската народна банка обявява публично стандарта и измененията в него.

1.7. Този стандарт влиза в сила от 1 февруари 2023 г. и отменя предходния.

2. Критерии за разпознаване на истински български банкноти – законно платежно средство

2.1. Банкноти с номинална стойност 5 лева

2.1.1. Българската банкнота от 5 лева, емисия 1999 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 1999;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – бордо;
- д) размер – 121 x 67 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на художника Иван Милев, отпечатани са вертикални текстове „Иван Милев“ и „1897 – 1927“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени фрагменти от картините „Жътварка“, „Българска мадона“ и „Змейова сватба“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви триъгълника, насочени нагоре, разположени един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в розов цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на Иван Милев, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „ПЕТ ЛЕВА“, цифрата „5“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „5 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на стилизирано цвете, цифрата „5“ и минитекст „ЛЕВА“, преливащи в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 5“, наблюдавана от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- д) воден знак – полутоново изображение на портрета от банкнотата, наблюдавано от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) регистърна проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава цифрата „5“;
- ж) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „ИВАН МИЛЕВ“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета текст „ИВАН МИЛЕВ“; текст „5 ЛЕВА“, запълващ цифрата „5“;
- з) микротекст на обратната страна – линии с текстове „ИВАН МИЛЕВ“ и „1897-1927“ оформят ивица в лявата част на фоновата мрежа; линии с текстове „ИВАН МИЛЕВ“ и „1897-1927“, запълващи ръкава на жътварката, и цифрата „5“ в полето под него;
- и) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивицата от повтарящи се цифри „5“ и серийните номера светят в зелен цвят, а зоната вдясно от портрета – в червен цвят;
 - 3) на обратната страна – изображенията на жената с младенеца и жътварката светят в зелен цвят.

2.1.2. Българската банкнота от 5 лева, емисия 2009 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2009;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – бордо;
- д) размер – 121 x 67 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на художника Иван Милев, отпечатани са вертикални текстове „Иван Милев“ и „1897 – 1927“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени фрагменти от картините „Жътварка“, „Българска мадона“ и „Змейова сватба“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви триъгълника, насочени нагоре, разположени един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в розов цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на Иван Милев, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА

- БАНКА“ и „ПЕТ ЛЕВА“, цифрата „5“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „5 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на цифрата „5“, която пулсира, преливайки в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение; минитекст „ЛЕВА“ и изображения на глава на момче и стилизирано цвете, които се виждат при различен ъгъл на наблюдение. По левия кант са разположени редуващ се позитивен и негативен микротекст „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и цифрата „5“;
 - г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 5“, наблюдавана от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина, и холограмен ефект, изразяващ се в преливане на цифрата „5“ в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение, частично излизаща от обратната страна на банкнотата; притежава и специален поляризиращ ефект;
 - д) воден знак – полутонново изображение на портрета от банкнотата и контрастно изображение на инициалите „БНБ“, които се наблюдават от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
 - е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава цифрата „5“;
 - ж) скрит образ – вдясно от холограмната лента при наблюдение на банкнотата под ъгъл 15–20 градуса се появява текст „5 ЛЕВА“;
 - з) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „ИВАН МИЛЕВ“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета текст „ИВАН МИЛЕВ“; текст „5 ЛЕВА“, запълващ цифрата „5“;
 - и) микротекст на обратната страна – линии с текстове „ИВАН МИЛЕВ“ и „1897-1927“ оформят ивица в лявата част на фоновата мрежа; линии с текстове „ИВАН МИЛЕВ“ и „1897-1927“, запълващи ръкава на жътварката, и цифрата „5“ в полето под него;
 - к) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивицата от повтарящи се цифри „5“ и серийните номера светят в зелен цвят, а зоната вдясно от портрета – в червен цвят;
 - 3) на обратната страна – изображенията на жената с младенеца и жътварката светят в зелен цвят;
 - 4) бифлуоресциращ елемент – на обратната страна на банкнотата изображение на глава на момче свети в червен цвят при осветяване с ултравиолетова лампа с дължина на вълната 365 нм и в зелен цвят – при 254 нм;
 - л) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), на лицевата страна на банкнотата са видими горната част на портрета на Иван Милев, разделен по диагонал, вертикалният текст „Иван Милев“ и годината „1927“, вертикален текст „ПЕТ ЛЕВА“ и винетката върху холограмата, част от ръкописен текст, горната част на голямата цифра „5“, разделена по диагонал, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.

2.1.3. Българската банкнота от 5 лева, емисия 2020 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2020;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – бордо;
- д) размер – 121 x 67 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и осем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на художника Иван Милев; отпечатани са вертикални текстове „Иван Милев“ и „1897 – 1927“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени фрагменти от картините „Жътварка“, „Българска мадона“ и „Змейова сватба“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви триъгълника, насочени нагоре, разположени един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) допълнителен знак за незрящи граждани – състои се от 1 дебела и 9 тънки релефни линии, разположени под ъгъл на двете къси страни на лицевата страна на банкнотата;
- л) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в розов цвят, с лаково покритие след отпечатване;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани портрет на Иван Милев, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“, „ПЕТ ЛЕВА“,

- цифрата „5“ с микротекст и винетката в горната част на холограмната лента с цифрата „5“ върху нея;
- в) холограмна лента – разположена вляво на лицевата страна на банкнотата, съдържаща (от горе надолу):
- 1) редуващи се при промяна на ъгъла на наблюдение изображения на жътварка и стилизирано цвете;
 - 2) цветен холограмен портрет на Иван Милев;
 - 3) стилизирано изображение на фрагмент от корица на списание „ЕКЪ“;
 - 4) изображения на изправен коронован лъв с динамичен ефект и обемно, триизмерно изображение на цифрата „5“;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията и частично излизаща на сектори от обратната страна, със светъл повтарящ се текст „БНБ 5“ и с вертикален динамичен ефект, променяща цвета си от червено към зелено. Повтарящият се текст „БНБ 5“ се чете от лицевата страна при поставянето на банкнотата срещу източник на светлина;
- д) воден знак – полутонов портрет с висока резолюция на Иван Милев от лицевата страна на банкнотата и контрастно изображение на инициалите „БНБ“. Водният знак се наблюдава от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина се вижда цифрата „5“. Изображението се наблюдава и от обратната страна на банкнотата;
- ж) скрит образ – в горния край отляво на холограмната лента при наблюдение под ъгъл се появява цифрата „5“;
- з) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „ИВАН МИЛЕВ“ във фона вляво от портрета, в две вертикални линии вдясно от портрета – текст „ИВАН МИЛЕВ“, текст „5 ЛЕВА“, запълващ цифрата „5“;
- и) микротекст на обратната страна – линии с текстове „ИВАН МИЛЕВ“ и „1897-1927“ оформят ивица в лявата част на фоновата мрежа; линии с текстове „ИВАН МИЛЕВ“ и „1897-1927“ запълват ръкава на жътварката; цифрата „5“ в полето под него;
- к) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова светлина (365 нм):
- 1) вградени в хартията трицветни флуоресциращи влакнца, видими при осветяване с ултравиолетова светлина, светят в бяло, зелено и червено;
 - 2) на лицевата страна – в зоната вдясно от холограмната лента се появява ивица, флуоресцираща в червено, състояща се от повтарящи се цифри „5“, изображения на птици и флорални графични елементи. Двата серийни номера, главата на момче, фрагментите от картини на Иван Милев, регистърът на проглед и подписите на управителя и на главния касиер флуоресцират в зелено;
 - 3) на обратната страна – фоновите елементи около младенеца, сърцето и главата на жътварката флуоресцират в червено. Портретът на Иван Милев флуоресцира в синьо, а две цифри „5“, флорален елемент от театрален декор и птици от картината „Баба Марта“ – в жълто-зелено;
- л) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), на лицевата страна на банкнотата са видими горната част от портрета на Иван Милев, разделен по диагонал, част от ръкописен текст, горната част на голямата цифра „5“, разделена по диагонал, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.

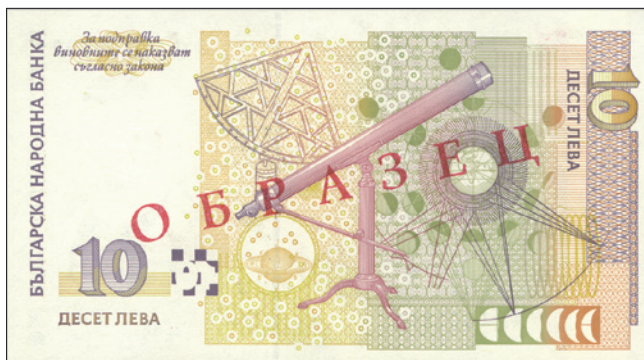
2.2. Банкноти с номинална стойност 10 лева

2.2.1. Българската банкнота от 10 лева, емисия 1999 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 1999;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – зелен;
- д) размер – 126 x 70 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на д-р Петър Берон, отпечатани са вертикални текстове „Петър Берон“ и „1799 – 1871“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени скици от научните трудове на д-р Петър Берон, телескоп и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на правоъгълник, чиято основа е по-късата страна, и кръг под него, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в бежов цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на г-р Петър Берон, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „ДЕСЕТ ЛЕВА“, числото „10“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „10 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на земното кълбо, телескоп, числото „10“ и минитекст „ЛЕВА“, преливащи в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 10“, наблюдаваща се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- д) воден знак – полутоново изображение на портрета от банкнотата, наблюдаващо се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) регистърна проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава числото „10“;
- ж) микротекст на лицевата страна – редуващи се хоризонтални линии с текстове „ПЕТЪР БЕРОН“ и „1799 1871“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета текст „ПЕТЪР БЕРОН“; текст „10 ЛЕВА“, запълващ числото „10“; числото „10“, оформящо ивица под годината на емисията „1999“;
- з) микротекст на обратната страна – текст „ПЕТЪР БЕРОН“, оформящ вертикална ивица в лявата част на банкнотата;
- и) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивицата от повтарящи се числа „10“, Рибният буквар и серийните номера светят в зелено;
 - 3) на обратната страна на банкнотата – дясната половина от банкнотата свети в зелено.

2.2.2. Българската банкнота от 10 лева, емисия 2008 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2008;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – зелен;
- д) размер – 126 x 70 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на д-р Петър Берон, отпечатани са вертикални текстове „Петър Берон“ и „1799 – 1871“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени скици от научните трудове на д-р Петър Берон, телескоп и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на правоъгълник, чиято основа е по-късата страна, и кръг под него, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в бежов цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на д-р Петър Берон, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „ДЕСЕТ ЛЕВА“, числото „10“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „10 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на числото „10“, което пулсира, преливайки в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение, минитекст „ЛЕВА“ и изображения на земно кълбо с телескоп и планета, които се виждат в зависимост от ъгъла на наблюдение. По левия кант са разположени редуващ се позитивен и негативен микротекст „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и числото „10“;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 10“, наблюдаваща се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина, частично излизаща на обратната страна на банкнотата, която променя цвета си от зелен в червен при промяна на ъгъла на наблюдение и има специален поляризиращ ефект;
- д) воден знак – полутоново изображение на портрета от банкнотата, наблюдаващо се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина, и контрастно изображение на инициалите „БНБ“;
- е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава числото „10“;
- ж) микротекст на лицевата страна – редуващи се хоризонтални линии с текстове „ПЕТЪР БЕРОН“ и „1799 1871“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета текст „ПЕТЪР БЕРОН“; текст „10 ЛЕВА“, запълващ числото „10“; числото „10“, оформящо ивица под годината на емисията „2008“;
- з) микротекст на обратната страна – текст „ПЕТЪР БЕРОН“, оформящ вертикална ивица в лявата част на банкнотата;
- и) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова светлина (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивицата от повтарящи се числа „10“, Рибният буквар и серийните номера светят в зелено;
 - 3) на обратната страна на банкнотата – дясната половина от банкнотата свети в зелено;
 - 4) бифлуоресценция – на обратната страна изображение на кит свети в червено при осветяване с ултравиолетова лампа с дължина на вълната 365 нм и в зелено – при 254 нм;
- к) скрит образ – вдясно от холограмната лента при наблюдение на банкнотата под ъгъл 15–20 градуса се появява изображение на текста „10 ЛЕВА“;
- л) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), на лицевата страна на банкнотата са видими горната част на портрета на д-р Петър Берон, разделен по диагонал, части от глобуса и заглавната страница на Рибния буквар, горната част на голямото число „10“, разделено по диагонал, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.

2.2.3. Българската банкнота от 10 лева, емисия 2020 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2020;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – зелен;
- д) размер – 126 x 70 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и осем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна са изобразени: портрет на д-р Петър Берон; вертикални текстове „Петър Берон“ и „1799 – 1871“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени скици от научните трудове на д-р Петър Берон, телескоп и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на правоъгълник, чиято основа е по-късата страна, и кръг под него, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) допълнителен знак за незрящи граждани – състои се от 2 дебели и 8 тънки релефни линии, разположени под ъгъл на двете къси страни на лицевата страна на банкнотата;
- л) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в бежов цвят, с лаково покритие след отпечатване;

- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани портрет на д-р Петър Берон, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“, „ДЕСЕТ ЛЕВА“, числото „10“ с микротекст в долния десен ъгъл и винетката в горната част на холограмната лента с числото „10“ върху нея;
- в) холограмна лента – разположена вляво на лицевата страна на банкнотата, съдържаща (от горе надолу);
 - 1) редуващи се при промяна на ъгъла на наблюдение изображения на земно кълбо с телескоп и планета;
 - 2) цветен холограмен портрет на д-р Петър Берон;
 - 3) изображения на изправен коронован лъв с динамичен ефект и обемно, триизмерно изображение на числото „10“;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията и частично излизаща на сектори от обратната страна, със светъл повтарящ се текст „БНБ 10“ и с диагонален динамичен ефект, променяща цвета си от златисто към зелено. Повтарящият се текст „БНБ 10“ се чете от лицевата страна при поставянето на банкнотата срещу източник на светлина;
- д) воден знак – полутонов портрет с висока резолюция на д-р Петър Берон от лицевата страна на банкнотата и контрастно изображение на инициалите „БНБ“. Водният знак се наблюдава от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина се вижда числото „10“. Изображението се наблюдава и от обратната страна на банкнотата;
- ж) скрит образ – в горния край отляво на холограмната лента при наблюдение под ъгъл се появява числото „10“;
- з) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „ПЕТЪР БЕРОН“, „1799 1871“ във фона вляво от портрета, в две вертикални линии вдясно от портрета – текст „ПЕТЪР БЕРОН“, текст „10 ЛЕВА“, запълващ числото „10“, числа „10“, оформящи ивица под годината на емисията „2020“;
- и) микротекст на обратната страна – текст „ПЕТЪР БЕРОН“, оформящ вертикална ивица в лявата част на банкнотата;
- к) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова светлина (365 нм):
 - 1) вградени в хартията трицветни флуоресциращи влакнца, видими при осветяване с ултравиолетова светлина, светят в бяло, зелено и червено;
 - 2) на лицевата страна – в зоната вдясно от холограмната лента се появява ивица, флуоресцираща в червено, състояща се от повтарящи се числа „10“ и изображения на глобус. Двата серийни номера, дясната половина на фоновите елементи, регистърът на проглед и подписите на управителя и на главния касиер флуоресцират в зелено;
 - 3) на обратната страна – телескопът и части от скиците от научните трудове флуоресцират в червено. Портретът на д-р Петър Берон флуоресцира в синьо, а глобус и две числа „10“ флуоресцират в жълто-зелено;
- л) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), на лицевата страна на банкнотата са видими горната част на портрета на д-р Петър Берон, разделен по диагонал, подписът му, горната част на голямото число „10“, разделено по диагонал, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.

2.3. Банкноти с номинална стойност 20 лева

2.3.1. Българската банкнота от 20 лева, емисия 1999 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 1999;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – син;
- д) размер – 131 x 73 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на Стефан Стамболов, отпечатани са вертикални текстове „Стефан Стамболов“ и „1854 – 1895“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени сградата на Народното събрание, фрагменти от Орлов мост и Лъвов мост и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви кръга един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в син цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на Стефан Стамболов, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „ДВАДЕСЕТ ЛЕВА“, числото „20“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „20 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на орел, числото „20“ и минитекст „ЛЕВА“, преливащи в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 20“, наблюдаваща се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- г) воден знак – полутоново изображение на портрета от банкнотата, наблюдаващо се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава числото „20“;
- ж) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текстове „СТЕФАН СТАМБОЛОВ“, „1854 1895“ и „20 ЛЕВА“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета текст „СТЕФАН СТАМБОЛОВ“; текст „20 ЛЕВА“, запълващ числото „20“; числа „20“, оформящи поле под и над рамото на портрета;
- з) микротекст на обратната страна – над изображението на лява поле от вертикални линии от числа „20“; в дясната долна част на банкнотата числото „20“;
- и) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивицата от повтарящи се числа „20“, дясната половина на фона на стиховете и серийните номера светят в зелено;
 - 3) на обратната страна на банкнотата – зоната в централната част на банкнотата свети в зелено.

2.3.2. Българската банкнота от 20 лева, емисия 2007 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2007;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – син;
- д) размер – 131 x 73 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на Стефан Стамболов, отпечатани са вертикални текстове „Стефан Стамболов“ и „1854 – 1895“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени сградата на Народното събрание, фрагменти от Орлов мост и Лъвов мост и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви кръга един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в син цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на Стефан Стамболов, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „ДВАДЕСЕТ ЛЕВА“, числото „20“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „20 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на лъв и орел, които се редуват при промяна на ъгъла на наблюдение, минитекст „ЛЕВА“ и числото „20“, което пулсира, преливайки в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение; по левия кант са разположени редуващ се позитивен и негативен микротекст „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и числото „20“;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 20“, наблюдаваща се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина, частично излизаща на обратната страна на банкнотата, която променя цвета си от зелен в червен при промяна на ъгъла на наблюдение и има специален поляризиращ ефект;
- д) воден знак – полутоновото изображение на портрета от банкнотата, наблюдаващо се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина, и контрастно изображение на инициалите „БНБ“;
- е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава числото „20“;
- ж) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текстове „СТЕФАН СТАМБОЛОВ“, „1854 1895“ и „20 ЛЕВА“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета текст „СТЕФАН СТАМБОЛОВ“; текст „20 ЛЕВА“, запълващ числото „20“; числа „20“, оформящи поле под и над рамото на портрета;
- з) микротекст на обратната страна – над изображението на лъва поле от вертикални линии от числа „20“; в дясната долна част на банкнотата числото „20“;
- и) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивица от повтарящи се числа „20“, дясната половина на фона на стиховете и серийните номера светят в зелено;
 - 3) на обратната страна на банкнотата – зоната в централната част на банкнотата свети в зелено;
 - 4) бифлуоресценция – в дясната половина на обратната страна на банкнотата изображение на орел свети в червено при осветяване с ултравиолетова лампа с дължина на вълната 365 нм и в зелено – при 254 нм;
- к) скрит образ – вдясно от холограмната лента при наблюдение на банкнотата под ъгъл 15–20 градуса се появява изображение на текста „20 ЛЕВА“;
- л) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), на лицевата страна на банкнотата са видими горната част на портрета на Стефан Стамболов, разделен по диагонал, горната част на голямото число „20“, разделено по диагонал, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.

2.3.3. Българската банкнота от 20 лева, емисия 2020 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения:

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2020;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – син;
- д) размер – 131 x 73 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и осем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна са изобразени: портрет на Стефан Стамболов; фрагмент от авторска стихосбирка; печат на Българския благотворителен комитет „Единство“; вертикални текстове „Стефан Стамболов“ и „1854 – 1895“; номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени сградата на Народното събрание, фрагменти от Орлов мост и Львов мост и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два кръга, разположени един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) допълнителен знак за незрящи граждани – състои се от релефни линии – 3 дебели и 7 тънки, разположени под ъгъл на двете къси страни на лицевата страна на банкнотата;
- л) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи:

- а) материал – хартия, тонирана в син цвят, с лаково покритие след отпечатване;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани портрет на Стефан Стамболов, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“, „ДВАДЕСЕТ ЛЕВА“, „Стефан Стамболов“, „1854–1895“; годината на емисията „2020“ и винетката в горната част на холограмната лента с числото „20“ върху нея;
- в) холограмна лента – разположена вляво на лицевата страна на банкнотата, с оптични ефекти (от горе надолу):
 - 1) редуващи се при промяна на ъгъла на наблюдение изображения на орел и лъв;
 - 2) цветен холограмен портрет на Стефан Стамболов;
 - 3) изображения на изправен коронован лъв с динамичен ефект и обемно триизмерно изображение на числото „20“;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията, частично излизаща на сектори от обратната страна, със светъл повтарящ се текст „БНБ 20“ и с динамичен ефект „ветрило“, променяща цвета си от зелено към синьо. Повтарящият се текст „БНБ 20“ се чете от лицевата страна при поставянето на банкнотата срещу източник на светлина;
- д) воден знак – полутоново изображение с висока резолюция на портрета на Стефан Стамболов от лицевата страна на банкнотата и контрастно изображение на инициалите „БНБ“. Водният знак се наблюдава от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина се вижда числото „20“. Изображението се наблюдава и от обратната страна на банкнотата;
- ж) скрит образ – в горния край отляво на холограмната лента при наблюдение под ъгъл се появява числото „20“;
- з) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „СТЕФАН СТАМБОЛОВ“, „1854 1895“ и „20 ЛЕВА“ във фона вляво от портрета, в две вертикални линии вдясно от портрета – текст „СТЕФАН СТАМБОЛОВ“, числото „20“ е изпълнено с хоризонтални линии с текст „20 ЛЕВА“;
- и) микротекст на обратната страна – над изображението на лъва – поле от вертикални линии с число „20“; в дясната долна част на банкнотата – числа „20“;
- к) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова светлина (365 нм):
 - 1) вградени в хартията трицветни флуоресциращи влакнца, видими при осветяване с ултравиолетова светлина, светят в бяло, зелено и червено;
 - 2) на лицевата страна – в зоната вдясно от холограмната лента се появява ивица, флуоресцираща в червено, състояща се от повтарящи се числа „20“ и изображения на изправен коронован лъв. Двата серийни номера, дясната половина на фоните елементи, регистърът на проглед и подписите на управителя и на главния касиер флуоресцират в зелено;
 - 3) на обратната страна – фрагментът от Орлов мост с орела флуоресцира в червено. Портретът на Стефан Стамболов флуоресцира в синьо, а изправен лъв и две числа „20“ флуоресцират в жълто-зелено;
- л) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), на лицевата страна на банкнотата са видими само горната част на портрета на Стефан Стамболов, разделен по диагонал, подписът му, горната част на голямото число „20“, разделено по диагонал, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.

2.4. Банкноти с номинална стойност 50 лева

2.4.1. Българската банкнота от 50 лева, емисия 1999 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- година на емисия – 1999;
- текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- преобладаващ цвят – кафяв;
- размер – 136 x 76 мм;
- сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- на лицевата страна е изобразен портрет на поета Пенчо Славейков, а във фона – фрагменти от сградите на Народния театър и Националната библиотека; отпечатани са вертикални текстове „Пенчо Славейков“ и „1866 – 1912“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- на обратната страна са изобразени текстове от творби на Пенчо Славейков, илюстрация на птица от негова стихосбирка, фигура на поетесата Мара Белчева и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви триъгълника, насочени с върховете си един срещу друг, разположени един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;

- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в бледорезедав цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на Пенчо Славейков, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „ПЕТДЕСЕТ ЛЕВА“, числото „50“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „50 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на птица, числото „50“ и минитекст „ЛЕВА“, преливащи в различни цвятове при промяна на ъгъла на наблюдение;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 50“, наблюдаваща се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- д) воден знак – полутоново изображение на портрета от банкнотата, наблюдаващо се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава числото „50“;
- ж) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета – текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“; текст „50 ЛЕВА“, запълващ числото „50“;
- з) микротекст на обратната страна – текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“ в лявата част на фоновата мрежа;
- и) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
- 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивица от повтарящи се числа „50“, фонът в дясната част на банкнотата и серийните номера светят в зелено;
 - 3) на обратната страна на банкнотата – фигурата на жената, части от фона, перото и розетката в десния ъгъл на банкнотата светят в зелено.

2.4.2. Българската банкнота от 50 лева, емисия 2006 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2006;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – кафяв;
- д) размер – 136 x 76 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна е изобразен портрет на поета Пенчо Славейков, а във фона – фрагменти от сградите на Народния театър и Националната библиотека; отпечатани са вертикални текстове „Пенчо Славейков“ и „1866 – 1912“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени текстове от творби на Пенчо Славейков, илюстрация на птица от негова стихосбирка, фигура на поетесата Мара Белчева и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви триъгълника, насочени с върховете си един срещу друг, разположени един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в бледорезедав цвят;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани изображението на Пенчо Славейков, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „ПЕТДЕСЕТ ЛЕВА“, числото „50“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „50 ЛЕВА“ върху нея;
- в) холограмна лента – съдържа изображения на птица, числото „50“ и минитекст „ЛЕВА“, преливащи в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение;
- г) мастило с променящ се цвят – кръг със сградата на Библиотеката, намиращ се под подписа на Пенчо Славейков в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, променя цвета си от златист в зелен при промяна на ъгъла на наблюдение;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 50“, наблюдаваща се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- е) воден знак – полутоново изображение на портрета от банкнотата, наблюдаващо се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- ж) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава числото „50“;
- з) скрит образ – върху самото на Пенчо Славейков при наблюдение на банкнотата под ъгъл 15–20 градуса се появява числото „50“;
- и) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета – текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“; текст „50 ЛЕВА“, запълващ числото „50“;
- к) микротекст на обратната страна – текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“ в лявата част на фоновата мрежа;
- л) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивица от повтарящи се числа „50“, фонът в дясната част на банкнотата и серийните номера светят в зелено;
 - 3) на обратната страна на банкнотата – фигурата на жената, части от фона, перото и розетката в десния ъгъл на банкнотата светят в зелено;
 - 4) бифлуоресценция – на обратната страна на банкнотата барелеф на Пенчо Славейков свети в синьо при осветяване с ултравиолетова лампа с дължина на вълната 365 нм и в червено – при 254 нм.

2.4.3. Българската банкнота от 50 лева, емисия 2019 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2019;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – кафяв;
- д) размер – 136 x 76 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и осем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна са изобразени: портрет на писателя Пенчо Славейков; фрагменти от сградите на Народния театър „Иван Вазов“ и Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“; вертикални текстове „Пенчо Славейков“ и „1866 – 1912“; обозначена е номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени текстове от творби на Пенчо Славейков, илюстрация на птица от неговата стихосбирка, фигура на поетесата Мара Белчева и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на два еднакви триъгълника, насочени с върховете си един срещу друг, разположени един под друг, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) допълнителен знак за незрящи граждани – състои се от релефни линии – 4 дебели и 7 тънки, разположени под ъгъл на двете къси страни на лицевата страна на банкнотата;
- л) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в бледорезедав цвят, с лаково покритие след отпечатване;
- б) с релефен печат на лицевата страна на банкнотата са отпечатани портрет на Пенчо Славейков, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“, „ПЕТДЕСЕТ ЛЕВА“, „Пенчо Славейков“, „1866–1912“, годината на емисията „2019“ и винетката в горната част на холограмната лента с числото „50“ върху нея;
- в) холограмна лента – разположена вляво на банкнотата на лицевата страна, с оптични ефекти (от горе надолу):
 - 1) редуващи се при промяна на ъгъла на наблюдение изображения на птица и Икар;
 - 2) цветен холограмен портрет на Пенчо Славейков;
 - 3) книга, променяща цвѳта си от златисто към зелено при промяна на ъгъла на наблюдение;
 - 4) динамичен ефект „пламък“ с промяна на цвѳта от златисто към зелено при промяна на ъгъла на наблюдение и обемно, триизмерно изображение на числото „50“;
- г) мастило с оптичен ефект – числото „50“ в долната дясна част на лицевата страна на банкнотата е отпечатано с променящо цвѳта си мастило с динамичен ефект „пламък“, което при промяна на ъгъла на наблюдение се променя от златисто към зелено;
- г) осигурителна нишка – вградена в хартията, частично излизаща на сектори от обратната страна на банкнотата, със светъл повтарящ се текст „БНБ 50“ и с динамичен ефект „пламък“, променящ цвѳта си от златисто към зелено. Повтарящият се текст „БНБ 50“ се чете от лицевата страна при поставянето на банкнотата срещу източник на светлина;
- е) воден знак – полутоново изображение с висока резолюция на портрета от лицевата страна на банкнотата и контрастно изображение на инициалите „БНБ“, наблюдаващи се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- ж) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено долу в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете ѝ страни се наблюдава числото „50“;
- з) скрит образ – в горния край отляво на холограмната лента при наблюдение под ъгъл се появява числото „50“;
- и) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета – текст „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“;
- к) микротекст на обратната страна – „ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ“ в лявата част на фоновата мрежа;
- л) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова светлина (365 нм):
 - 1) вградени в хартията трицветни флуоресциращи влакнѳа, видими при осветяване с ултравиолетова светлина, светят в бяло, зелено и червено;
 - 2) на лицевата страна – в зоната вдясно на холограмната лента се появява ивица, флуоресцираща в червено, състояща се от повтарящи се числа „50“ и изображения на перо, а двата серийни номера, дясната половина на фоновите елементи, регистърът на проглед и подписите на управителя и на главния касиер флуоресцират в зелено;
 - 3) на обратната страна – фигурата на поетесата Мара Белчева флуоресцира в червено. Изображение на Пенчо Славейков в профил флуоресцира в синьо, а книга с перо и две изображения на числото „50“ – в жълто-зелено;
- м) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), на лицевата страна на банкнотата са видими само горната част на портрета на Пенчо Славейков, разделен по диагонал, подписът му, числото „50“, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.

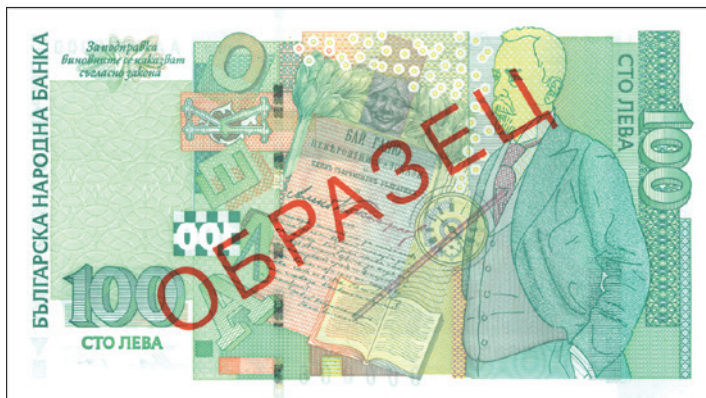
2.5. Банкноти с номинална стойност 100 лева

2.5.1. Българската банкнота от 100 лева, емисия 2003 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2003;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – зелен;
- д) размер – 141 x 79 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и седем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна са изобразени портрет на писателя Алеко Константинов, фигури и елементи, свързани с туристическото движение в България, заглавната страница на пътеписа „До Чикаго и назад“, вертикални текстове „Алеко Константинов“ и „1863 – 1897“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени елементи, свързани с живота и творчеството на писателя Алеко Константинов, и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на триъгълник, сочещ надолу, и правоъгълник, чиято основа е по-късата страна, разположен под него, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в зелен цвят;
- б) с релефен печат са отпечатани изображението на Алеко Константинов, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „СТО ЛЕВА“, числото „100“, винетката от дясната страна върху холограмната лента и текст „100 ЛЕВА“ върху нея.
- в) холограмна лента – появяващи се в зависимост от ъгъла на наблюдение изображения на еделвайс или силует на Алеко Константинов в профил, редуващи се с числото „100“ и минитекст „ЛЕВА“, които преливат в различни цветове при промяна на ъгъла на наблюдение;
- г) мастило с променящ се цвят – цветът на еделвайса, разположен в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, се променя от лилав в зелен при промяна на ъгъла на наблюдение;
- д) осигурителна нишка – вградена в хартията тъмна метализирана нишка със светъл минитекст „БНБ 100“, наблюдаваща се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина; нишката частично излиза от обратната страна на банкнотата и е с холограмен ефект;
- е) воден знак – полутоновото изображение на портрета от банкнотата и инициалите „БНБ“, наблюдаващи се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- ж) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено в средата в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете страни на банкнотата се наблюдава числото „100“;
- з) скрит образ – върху самото на Алеко Константинов при наблюдение на банкнотата под ъгъл 15–20 градуса се появява числото „100“;
- и) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“, „1863 1897“ и „СТО ЛЕВА 100 ЛЕВА“ във фона вляво от портрета; в две вертикални линии вдясно от портрета текст „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“; текст „100 ЛЕВА“, запълващ числото „100“;
- к) микротекст на обратната страна – самото на Алеко Константинов е изцяло запълнено с микротекст;
- л) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) влакнцата от хартията светят в син, зелен и червен цвят;
 - 2) на лицевата страна на банкнотата – в зоната вдясно от холограмната лента ивица от повтарящи се числа „100“ и серийните номера светят в зелено, а туристите и дясната половина на еделвайса – в червено;
 - 3) на обратната страна на банкнотата – два еделвайса светят в зелено, вратовръзката и подписът на Алеко Константинов, лицето от паметника и траекторията на куршума светят в червено, осигурителната нишка свети в червен, син и зелен цвят; при осветяване с ултравиолетова лампа (254 нм) двата еделвайса светят в оранжево;
 - 4) осигурителна нишка свети в синьо, червено и зелено;

2.5.2. Българската банкнота от 100 лева, емисия 2018 г., има следната спецификация:

лицева страна

обратна страна

Характеристики, реквизити и изображения

- а) наименование на емисионния институт – БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА;
- б) година на емисия – 2018;
- в) текстове „УПРАВИТЕЛ“ и „ГЛАВЕН КАСИЕР“ и техните подписи;
- г) преобладаващ цвят – зелен;
- д) размер – 141 x 79 мм;
- е) сериен номер – състои се от две букви и осем цифри, отпечатан долу в лявата и горе в дясната половина на лицевата страна на банкнотата;
- ж) на лицевата страна са изобразени портрет на писателя Алеко Константинов, фигури и елементи, свързани с туристическото движение в България, заглавната страница на пътеписа „До Чикаго и назад“, вертикални текстове „Алеко Константинов“ и „1863 – 1897“ и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- з) на обратната страна са изобразени елементи, свързани с живота и творчеството на писателя Алеко Константинов, и е обозначена номиналната стойност на банкнотата с цифри и думи;
- и) знак за незрящи граждани – релефно изображение на триъгълник, сочещ надолу, и правоъгълник, чиято основа е по-късата страна, разположен под него, отпечатани в долния десен ъгъл на лицевата страна на банкнотата;
- к) допълнителен знак за незрящи граждани – състои се от релефни линии – 5 дебели и 6 тънки, разположени под ъгъл на двете къси страни на лицевата страна на банкнотата;
- л) предупредителен текст „За подправка виновните се наказват съгласно закона“, отпечатан в горния ляв ъгъл на обратната страна на банкнотата.

Защитни елементи

- а) материал – хартия, тонирана в зелен цвят, с лаково покритие след отпечатване;
- б) с релефен печат са отпечатани портрет на Алеко Константинов, текстовете „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“ и „СТО ЛЕВА“, заглавната страница на нмтеписа „До Чикаго и назад“, поканата за учредяване на Българския туристически съюз и годината на емисията „2018“;
- в) холограмна лента – разположена вляво на банкнотата, с оптични ефекти (от горе надолу):
 - 1) редуващи се при промяна на ъгъла на наблюдение изображения на еделвайс и профил на Алеко Константинов;
 - 2) цветен холограмен портрет на Алеко Константинов;
 - 3) детайл от паметник на Алеко Константинов, променящ цвета си от смарагдовозелено към сапфиреносиньо при промяна на ъгъла на наблюдение;
 - 4) динамичен шахматен ефект с промяна на цвета от смарагдовозелено към сапфиреносиньо при промяна на ъгъла на наблюдение и обемно триизмерно изображение на числото „100“;
- г) мастило с оптичен ефект – числото „100“ в долната дясна част е отпечатано с променящо цвета си мастило с динамичен шахматен ефект, което при промяна на ъгъла на наблюдение се променя от смарагдовозелено към сапфиреносиньо;
- д) осигурителна нишка – вградена в хартията, частично излизаща на сектори от обратната страна, със светъл повтарящ се текст „БНБ 100“ и с динамичен шахматен ефект, променяща цвета си от смарагдовозелено към сапфиреносиньо. Изображението на повтарящия се текст „БНБ 100“ се чете от лицевата страна при поставянето на банкнотата срещу източник на светлина;
- е) воден знак – полутоново изображение на портрета от банкнотата с висока резолюция и инициалите „БНБ“, наблюдаващи се от двете страни на банкнотата при поставянето ѝ срещу източник на светлина;
- ж) регистър на проглед – правоъгълно шахматно поле, разположено в средата в дясната половина на лицевата страна на банкнотата, в което при поставянето ѝ срещу източник на светлина от двете ѝ страни се наблюдава числото „100“;
- з) скрит образ – в горния край отляво на холограмната лента при наблюдение под ъгъл се появява числото „100“;
- и) микротекст на лицевата страна – хоризонтални линии с текст „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“, годините „1863 1897“ и „СТО ЛЕВА 100 ЛЕВА“ във фона вляво от портрета, две вертикални линии вдясно от него с текст „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“;
- к) микротекст на обратната страна – самото на Алеко Константинов е изцяло запълнено с микротекст;
- л) флуоресценция – при осветяване с ултравиолетова лампа (365 нм):
 - 1) вградени в хартията трицветни флуоресциращи влакнца, видими след осветяване с ултравиолетова светлина, светят в бяло, зелено и червено;
 - 2) на лицевата страна – в зоната вдясно на холограмната лента се появява ивица, флуоресцираща в червено, състояща се от повтарящи се числа „100“ и изображения на еделвайс; двата серийни номера, дясната половина на еделвайса, регистърът на проглед и подписите на управителя и на главния касиер флуоресцират в зелено;
 - 3) на обратната страна – орнамент от паметника на Алеко Константинов, часовникът и заглавната страница на книгата „Бай Ганю“ флуоресцират в червено. Изображение на Алеко Константинов в профил флуоресцира в синьо, а еделвайс и две изображения на числото „100“ – в жълто-зелено;
- м) инфрачервено изображение – при наблюдение с устройство, снабдено с инфрачервен филтър (850 нм), е видима само горната част от портрета на Алеко Константинов, разделен по диагонал, число „100“, серийните номера, знаците за незрящи граждани и горната половина от надписа „БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА“.